EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 12.2.2014
COM(2014) 67 final

2014/0035 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

millega kehtestatakse OTIFi ohtlike kaupade veo ekspertide komitee 53. istungjärgul liidu nimel võetav seisukoht seoses rahvusvahelise raudteeveo konventsiooni (COTIF) liites C tehtavate teatavate muudatustega, mida kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2015

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

Nõukogu otsuse ettepaneku eesmärk on kehtestada Euroopa Liidu seisukoht 22. mail 2014 kogunevas Rahvusvahelise Raudteeveo Valitsustevahelise Organisatsiooni (OTIF) ohtlike kaupade veo eksperdikomitees (edaspidi „RIDi eksperdikomitee") seoses rahvusvahelise raudteeveo konventsiooni (COTIF) liite C lisas olevate tehniliste eeskirjade ja haldusnormide teatavate muudatustega, mille kohta eespool nimetatud komitee peab otsuse langetama.

Eespool nimetatud lisaga, mida harilikult nimetatakse „RID" (*Regulations concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Rail*, rahvusvahelist ohtlike kaupade raudteevedu käsitlevad eeskirjad), reguleeritakse ohtlike kaupade rahvusvahelist vedu raudteel selliste COTIFi osalisriikide vahel, kes kohaldavad RIDi eeskirju (RIDi osalisriigid).

2. KONSULTEERIMINE HUVITATUD ISIKUTEGA JA MÕJU HINDAMINE

Ohtlike kaupade vedu käsitlevad rahvusvahelised sätted on koostatud eri rahvusvaheliste organisatsioonide, nagu Rahvusvahelise Raudteeveo Valitsustevaheline Organisatsioon (OTIF), ÜRO Euroopa Majanduskomisjon (UNECE), ning ÜRO mitme spetsialiseeritud asutuse poolt. Kuna eeskirjad peavad üksteisega ühilduma, on selle valdkonna asjaomaste organisatsioonide vahel välja töötatud keeruline rahvusvaheline kooskõlastamis- ja ühtlustamissüsteem. Sätteid kohandatakse iga kahe aasta järel.

Käesolevate muudatuste ettevalmistamisel konsulteeriti suure hulga avaliku ja erasektori ekspertidega. Käesolevate muudatuste väljatöötamise jooksul peeti järgmised tehnilised kohtumised:

ohtlike kaupade veo alane ÜRO ekspertide allkomitee oma

(1) 41. istungjärgul Genfis (25. juuni – 4. juuli 2012),

(2) 42. istungjärgul Genfis (3.–11. detsember 2012),

(3) 43. istungjärgul Genfis (24.–28. juuni 2013),

(4) 44. istungjärgul Genfis (25. november – 4. detsember 2013);

RIDi eksperdikomitee ja ohtlike kaupade veo küsimuste töörühm UNECE–OTIFi ühiskoosolekul oma

(1) 2012. aasta sügisesel istungjärgul Genfis (17.–21.september 2012),

(2) 2013. aasta kevadisel istungjärgul Bernis (18.–22. märts 2013),

(3) 2013. aasta sügisesel istungjärgul Genfis (17.–27. september 2013), ning

(4) 2014. aasta kevadisel istungjärgul Bernis (17.–21. märts 2014) toimub veel üks ühiskoosolek, kus kavatsetakse soovitada täiendavaid muudatusi, mida kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2015;

RIDi eksperdikomitee alaline töörühm oma

(1) esimesel istungjärgul Riias (12.–15. november 2012) ning

(2) teisel istungjärgul Kopenhaagenis (18.–22. november 2013).

Kõnealustel koosolekutel analüüsisid ja töötlesid eksperdikomiteed üksikuid muudatusettepanekuid. Enamikul juhtudel lepiti soovitatud meetmetes kokku ühehäälselt.

Teatavaid ettepanekuid soovitati ekspertide enamuse seisukoha põhjal. RIDi eksperdikomitee teeb otsuse nende ettepanekute kohta 22. mail 2014.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. septembri 2008. aasta direktiivi 2008/68/EÜ (ohtlike kaupade siseveo kohta)[1] alusel loodud ohtlike kaupade veo komitee viis ettepanekute esialgsed arutelud läbi oma 12. detsembri 2013. aasta koosolekul.

Euroopa Raudteeagentuur (ERA) on teinud põhjaliku mõju hindamise rööbastelt mahajooksu detektorite kasutamise kohta[2]. ERA järeldab, et kõnealuste seadmete kohustuslik kasutamine teatavaid ohtlikke kaupu vedavate vagunite korral ei ole tasuv.

3. ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

Liit ühines COTIFiga 2011. aasta juulis nõukogu otsuse 2013/103/EL[3] alusel. COTIF on segaleping, mille lepinguosalised on nii liit kui ka kõik liikmesriigid. Otsuse III lisas on kehtestatud sisemised protseduurireeglid, mida nõukogu, liikmesriigid ja komisjon OTIFiga seotud menetluste korral peavad järgima. ELi ainupädevusse kuuluvates küsimustes hääletab EL kõigi COTIFi liikmeks olevate liikmesriikide häälte arvuga. 26 ELi liikmesriiki on ka COTIFi liikmed. RIDi osalisriike on praegu 46 ja OTIFi liikmeks olevaid riike 48.

Alates 1. jaanuarist 1997 on liit kohaldanud RIDi sätteid kõigi ELi territooriumil toimuvate vedude suhtes; algselt tehti seda vastavalt nõukogu 23. juuli 1996. aasta direktiivile 96/49/EÜ ohtlike kaupade raudteevedu käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta[4]. 2008. aastal tunnistati direktiiv 96/49/EÜ kehtetuks direktiiviga 2008/68/EÜ, mis järgib oma eelkäija põhimõtteid.

Direktiivi 2008/68/EÜ artiklis 4, milles käsitletakse kolmandaid riike, on sätestatud, et „ohtlike kaupade veoks liikmesriikide ja kolmandate riikide vahel antakse luba juhul, kui vedu vastab ADRi, RIDi või ADNi tingimustele, kui lisades ei ole sätestatud teisiti”[5]. Lisaks on direktiivi 12. põhjenduses sätestatud, et „kolmandates riikides registreeritud transpordivahendeid tuleks lubada liikmesriikide territooriumil ohtlike kaupade rahvusvaheliseks veoks kasutada juhul, kui on täidetud ADRi, RIDi, ADNi ning käesoleva direktiivi asjaomased sätted”. Seega kuulub eespool nimetatud muudatuste küsimus täielikult liidu ainupädevusse.

Seega jõustuvad muudatused – niipea kui need on RIDi eksperdikomitee poolt vastu võetud – vastavalt COTIFi VI jaotise artiklile 35 kõigi lepinguosaliste suhtes esimesel päeval pärast kuue kuu möödumist sellest kuust, mille jooksul peasekretär on teatanud neist konventsiooniosalistele. Lepinguosaline võib esitada vastuväiteid nelja kuu jooksul alates teatamise kuupäevast. Kui veerand lepinguosalistest on vastu, siis muudatus ei jõustu.

Nende lepinguosaliste territooriumidel, kes on esitanud vastuväiteid otsusega ettenähtud ajavahemiku jooksul, peatatakse C liite kohaldamine täielikult alates hetkest, mil otsused jõustuvad, niivõrd kui see puudutab kauplemist kõnealuste lepinguosalistega ja nende omavahelist kauplemist. Kui vastuväiteid esitatakse mõne tehnilise standardi kinnitamise või

---

1 ELT L 260, 30.9.2008, lk 13.

2 Mõjuhinnang rööbastelt mahajooksu detektorite kasutamise kohta ELi raudteesüsteemis, viitenumber ERA/REP/03-2009/SAF.

3 Nõukogu otsus, 16. juuni 2011, Euroopa Liidu ja Rahvusvaheliste Raudteevedude Valitsustevahelise Organisatsiooni vahelise lepingu (Euroopa Liidu ühinemise kohta 9. mai 1980. aasta rahvusvahelise raudteeveo konventsiooniga (COTIF), mida on muudetud 3. juuni 1999. aasta Vilniuse protokolliga) allakirjutamise ja sõlmimise kohta (ELT L 51, 23.2.2013, lk 1).

4 EÜT L 235,17.9.1996, lk 25.

5 ADR ja ADN on vastavalt ohtlike kaupade maantee- ja siseveevedusid käsitlevate rahvusvaheliste kokkulepete akronüümid.

ühtsete tehniliste nõuete vastuvõtmise kohta, peatatakse siiski ainult selle standardi või nende tehniliste nõuete kohaldamine kõnealuste liikmesriikidega kauplemise või nende omavahelise kauplemise suhtes alates hetkest, kui otsused jõustuvad; sama kehtib ka siis, kui muudatused on osaliselt vastuvõtmatud.

Kui lepinguosalised ei ole esitanud piisavalt vastuväiteid, peaksid käesoleva ettepaneku kohased muudatused jõustuma 1. jaanuaril 2015 ja muutuvad siduvaks liidus ja selle liikmesriikides, moodustades lahutamatu osa liidu õigustikust.

Lisaks on COTIFi VII jaotise artiklis 38 sätestatud, et artikli 35 §2 ja §4 sätestatud hääleõiguse ja vastuväidete esitamise õiguse kasutamisel on piirkondlikel organisatsioonidel, eelkõige Euroopa Liidul nii palju hääli, kui neil on liikmeid, kes on ka organisatsiooni liikmesriigid.

Ettepaneku väljatöötamisel võeti aluseks nõukogu otsus ELi ühinemise kohta COTIFiga (otsus 2013/103/EL). Kavandatava nõukogu otsuse õiguslik alus on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 91 koostoimes Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõikega 9.

Nõukogu otsuse ettepaneku lisas on esitatud kavandatud muudatuste üksikasjalik loetelu ning märgitud, milliste muudatustega võib liit nõustuda ja milliste suhtes tuleb esitada vastuväiteid. Enamikku kavandatud muudatustest peetakse asjakohaseks ohtlike kaupade ohutuks kulutõhusaks veoks, võttes arvesse tehnoloogia arengut, ja seetõttu võib neid toetada.

Kavandatud otsuse lisa muudatus 9 ei ole siiski veel välja töötatud määral, mis võimaldaks otsuse teha, pidades silmas, et see peaks jõustuma 1. jaanuaril 2015, ja seega tuleks otsuse vastuvõtmine lükata edasi hilisemale ajale.

Muudatust 14, milles käsitletakse rööbastelt mahajooksu detektorite kohustuslikku kasutamist, on juba arutatud 2013. aasta 1. jaanuari läbivaatamisel ja otsuse tegemine lükati edasi. Samal ajal kui teatavad liikmesriigid toetavad käesolevat algatust, on teised selle vastu. ERA mõjuhinnangu kohaselt ei oleks meede kulutõhus ja on olemas tõhusamaid alternatiivseid meetmeid. Seega tehakse ettepanek olla praeguses etapis kõnealuse muudatuse vastu. See seisukoht ei piira edasist tööd ja arengut selles valdkonnas.

Kui viidatud RIDi eksperdikomitee vastuvõetud muudatused ei ole kooskõlas otsuse eelnõu lisas sätestatud liidu seisukohaga, peaks liit esitama COTIFi VI jaotise artikli 35 § 4 kehtestatud korra kohaselt vastuväite, et vältida sellise muudatuse jõustumist.

4. RAKENDAMINE EUROOPA LIIDUS

Eespool nimetatud muudatused tuleb määral, mil nad on liidu jaoks siduvad, inkorporeerida direktiivi 2008/68/EÜ ohtlike kaupade siseveo kohta, millega COTIFi raames kohaldatakse ühtseid eeskirju ohtlike kaupade maantee-, raudtee- ja siseveevedude suhtes liikmesriikide piires või liikmesriikide vahel. Sel eesmärgil on komisjonil õigus kohandada direktiivi 2008/68/EÜ II lisa jaotist II.1 teaduse ja tehnika arenguga. Kui OTIFi peasekretäri teatega seotud vastuväidete esitamise aeg on läbi, algatab komisjon kohandamisprotsessi.

2014/0035 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

millega kehtestatakse OTIFi ohtlike kaupade veo ekspertide komitee 53. istungjärgul liidu nimel võetav seisukoht seoses rahvusvahelise raudteeveo konventsiooni (COTIF) liites C tehtavate teatavate muudatustega, mida kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2015

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 91 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Komisjon liitus 9. mai 1980. aasta rahvusvahelise raudteeveo konventsiooniga, mida on muudetud 3. juuni 1999. aasta Vilniuse protokolliga (edaspidi „COTIF”), nõukogu 16. juuni 2011. aasta otsuse 2013/103/EL alusel, mis käsitleb Euroopa Liidu ja Rahvusvaheliste Raudteevedude Valitsustevahelise Organisatsiooni vahel kõnealuse konventsiooniga liitumise lepingu allakirjutamist ja sõlmimist[6].

(2) Kõik liikmesriigid, välja arvatud Küpros ja Malta, on liitunud rahvusvaheliste raudteevedude konventsiooniga (COTIFi konventsioon).

(3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. septembri 2008. aasta direktiivis 2008/68/EÜ ohtlike kaupade siseveo kohta[7] on sätestatud ühtsed eeskirjad ohtlike kaupade maantee-, raudtee- ja siseveevedudeks liikmesriikide piires või liikmesriikide vahel, viidates rahvusvahelist ohtlike kaupade raudteevedu käsitlevatele eeskirjadele, mis on esitatud COTIFi konventsiooni C liitena (RID lisa). Lisaks on kõnealuse direktiivi artiklis 4 sätestatud, et „ohtlike kaupade veoks liikmesriikide ja kolmandate riikide vahel antakse luba juhul, kui vedu vastab ADRi, RIDi või ADNi tingimustele, kui lisades ei ole sätestatud teisiti”. Seepärast kuuluvad kõnealuste eeskirjade sisu ja sellesse tehtavad muudatused liidu ainupädevusse.

(4) Oma 22. mail 2014 toimuval 53. istungjärgul langetab COTIFi konventsiooni artikli 13 punkti 1 alapunkti d kohaselt asutatud ohtlike kaupade veo alane eksperdikomitee eeldatavasti otsuse teatavate RIDi lisa muudatuste kohta. Nende tehnilisi standardeid või ühtseid tehnilisi nõudeid käsitlevate muudatuste eesmärk on tagada ohutu ja tõhus ohtlike kaupade vedu, võttes samal ajal arvesse teaduse ja tehnika arengut sektoris ning selliste uute ainete ja toodete väljatöötamist, mis kujutavad endast ohtu nende vedamise ajal.

(5) Direktiivi 2008/68/EÜ artikli 9 kohaselt asutatud ohtlike kaupade veo alane komitee on läbi viinud kõnealuste muudatuste esialgsed arutelud.

(6) Enamik kavandatud muudatusi on õigustatud ja kasulikud ning seepärast peaks liit neid toetama. Samas ei ole mõned muudatusettepanekud proportsionaalsed veoga

[6] ELT L 51, 23.2.2013, lk 1.

[7] ELT L 260, 30.9.2008, lk 13.

kaasnevate riskidega või ei ole tõhusad veoohutuse suurendamise seisukohalt ning seetõttu tuleks nende vastu olla. Veelgi enam, kui viimatinimetatud muudatused peaks heaks kiidetama, peaks liit esitama COTIFi VII jaotise artikli 35 § 4 kehtestatud korra kohaselt vastuväite,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1
Euroopa Liidu seisukoht

1. Seisukoht, mille Euroopa Liit võtab vastu ohtlike kaupade rahvusvaheliste raudteevedude konventsiooni raames ohtlike kaupade veo eksperdikomitee 53. istungjärgul, peab olema kooskõlas käesoleva otsuse lisaga.

2. Käesoleva otsuse lisas nimetatud dokumentide väiksemate muudatuste osas võivad kokku leppida liidu esindajad eespool nimetatud organis ilma nõukogu täiendava otsuseta.

Artikkel 2

Pärast eespool nimetatud organi tehtud otsuse vastuvõtmist avaldatakse see *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 3
Jõustumine

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja